

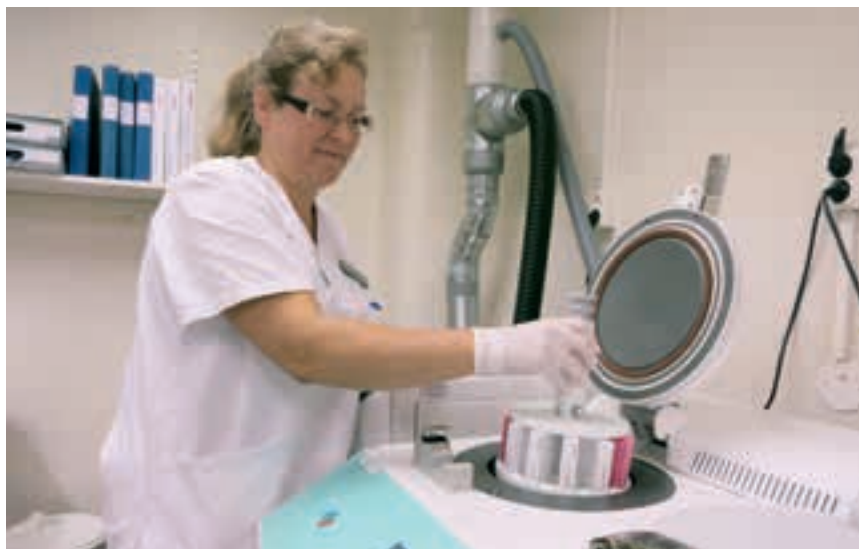
ER SVENSKKE LABORATORIER HURTIGERE I SNIT?

Når det gælder storsnit, er mange svenske patologi-afdelinger klart foran på point. Med ny teknologi og fokus på storsnit leverer bl.a. Hålsingborg Sygehus flere kvalitets-snit og kortere svartider end nogensinde før – endda med mindre pres i arbejdsdagen.

B Bedre overblik, mere præcis diagnosticering og nemmere arkivering. Fordelene står nærmest i kø, når det gælder storsnit af f.eks. tarm, prostata og brystvæv. Men frygten for at det er besværligt og tidskrævende, forhindrer mange patologi-afdelinger i at vælge metoden.

Et besøg på Hålsingborg Sygehus viser imidlertid, at denne frygt er ganske ubegrundet. Her er storsnit, som på de fleste andre svenske hospitaler, en fast del af rutinen, og man har investeret i teknologi, der gør det til en naturlig del af workflowet. Der er tale om en LOGOS One præpareringsmaskine med mikrobølgeteknologi.

”Her på stedet har vi arbejdet med storsnit i 20 år”, siger lederen af patologisk afdeling Monica Dahlgren. ”I starten havde vi hverken kassetter eller præpareringsmaskiner, der kunne håndtere prøverne, og processen tog en evighed. Senere fik vi bedre tekniske løsninger, men selv i forhold til dem sparer vi nu langt over et døgn. Det betyder, at vi ikke blot kan levere præpareret materiale af meget høj kvalitet. Vi kan også overholde vores svartider i 99 % af tilfældene, til trods for vi i dag får langt flere prøver ind og har samme antal ansatte til at behandle dem. Den nye teknologi understøtter dermed helt klart vores lean-tænkning”.

Bioanalytiker Katrin Weinitz mærker tydeligt tidsbesparelsen med LOGOS

”Det bedste er næsten, at vi nu har et stabilt workflow” supplerer afdelingsbioanalytiker Jessica Birgander”. Vi har kapacitet til at nå alt hver eneste dag. Der ligger ingen bunker og venter, og lægerne får også prøverne i et jævnt flow, hvilket de er meget tilfredse med. I det hele taget har den nye teknik givet et langt mere behageligt arbejdsklima”.

”Også patienterne mærker det naturligvis”, fortsætter Monica. ”F.eks. kan vi nu ved operation mandag nå at sende prøver til FISH/CISH analyse i Lund og have resultatet med til lægekongressen tirsdag i den følgende uge. Tidligere måtte patienterne vente endnu en uge”.

Da vi spørger ind til selve prøve kvaliteten, siger Monica, at de på afdelingen grundigt har testet mikrobølgeteknologien op mod den konventionelle præparering. Selv med et kritisk blik kan de ikke se nogen kvalitetsforskel.

Sparer på tiden og kemien

Men hvordan er LOGOS egentlig at arbejde med? Vi spurgte bioanalytiker Katrin Weinitz, der ”passer” den til daglig.

”Jamen, først og fremmest er tidsbesparelsen jo helt utrolig”, Katrin viser os en megakassette med et mindst 5 mm tykt brystvæv. ”Tidligere ville en sådan prøve tage 46 timer at præparere efter præfiksering. Med LOGOS tager det højst 19 timer”.

Katrin sænker kurven med kassetter ned i proceskammeret og taster nogle oplysninger om prøverne ind på touch skærmen. Herefter er det bare at trykke ”kør”.

”Noget andet, vi har bemærket”, fortsætter hun ”er de ret store besparelser på forbrugsstoffer – især ethanol og paraffin. F.eks. skiftede vi tidligere paraffin hver 2. eller 3. dag og nu sker det først hver 10. dag. Derudover er instrumentet usædvanlig nemt at betjene” slutter Katrin. ”Jeg fik højst en dags instruktion, og nu føler jeg mig helt hjemme. Jeg vil påstå, at alle kan køre den maskine”, smiler hun.”

Katrin, Monica og Jessica vil garantere også påstå, at alle danske patologi-afdelinger med fordel kunne adaptere kombineret storsnit og mikrobølge-teknologi – ligesom de har gjort på den anden side af sundet – men lad os nu se.

KALENDER

10.
OKT.

Mikrobølge ERFA Dag.
Hos Axlabs A/S

2.
NOV.

Histotemadag
Odense

3.-6.
NOV.

Eurogin 2013.
Firenze

13.-14.
NOV.

Temadag: Jobglidning i udskæringen.
Hos Axlabs A/S

TEST: MINDST 1 DØGN SPARET PÅ KNOGLEMARVSPRØVER

Patologjafdelingen på Roskilde Sygehus har som nogle af de første i Danmark afprøvet en ny maskine til afkalkning og præparering af knoglemarvsbiopsier. Det gav resultater, der var til at tage og føle på.

LOGOS J er en hybrid-vævspræpareringsmaskine, der ikke blot kan foretage konventionel- og mikrobølgepræparation, men også afkalke. Det var især den sidste funktion, man

ønskede at teste på Roskilde Sygehus i forbindelse med de tidskrævende knoglemarvsbiopsier.

”Vi sparede mindst 24 timer på hele processen frem til den færdigtpræparerede biopsi”, siger fagspecialist i histologi, bioanalytiker Helle Larsen. ”Det hele foregår fuldautomatisk, og man skal ikke følge processen undervejs som ved manuel afkalkning. Det sparer meget tid og sikrer samtidig mod fejl. Vi testede 28 prøver, hvoraf vi kørte halvdelen gennem den traditionelle metode og lod maskinen tage sig af den anden halvdel. På få timer var maskinen færdig med fiksering, afkalkning og præparering, mens vi faktisk først på tredjedagen kunne sende de manuelt præparerede prøver videre. Det betyder jo ikke bare et nemmere workflow for os, men også i sidste ende hurtigere svartider”

LOGOS J kan både præparere og afkalke

Det er naturligvis især mikrobølgeteknologien, der gør forskellen. De højere temperaturer speeder processen op og kan styres præcist.

”Resultaterne var nøjagtig lige så gode, som vi er vant til fra manuel afkalkning og præparering, bare på noget der ligner den halve tid. Vi testede naturligvis også brugervenlighed, og den fik også mange rosende ord med på vejen. Maskinen er let at betjene og nem at rengøre bagefter på grund af sin tefalbelægning. Alt i alt et godt bekendtskab og en mulighed for at forbedre arbejdsprocesserne i vores afdeling”, slutter Helle Larsen af.

VELKOMMEN TIL DEN VIRTUELLE PATOLOGIVERDEN

Det startede som et lille, nytænkende e-learningprojekt på VIA University College i Aarhus. Nu begynder det at ligne en helt ny indlæringsmetode for fremtidens bioanalytikere. Lektor Vibe Jelsbak var med til at starte det hele. Her ridser hun de spændende perspektiver op.

Det startede egentlig som en ”nødsituation”, siger Vibe Jelsbak. ”Vi manglede et kursus i transfusionsmedicin, og som en uddannelsesinstitution, der altid har været hurtigt ude med IT og netbaseret undervisning, var det naturligt at tænke i e-learning-baner. Men ambitionerne var højere end som så. Vi ville skabe et lille kursus, der ikke bare var spændende og interaktivt, men hvor vi også for alvor kombinerede det teoretiske og det kliniske. Vi sammensatte derfor et hold af bioanalytikerundervisere og skolens undervisere, som kunne byde ind med indhold fra hver deres meget forskellige vinkel. Center for e-læring Region Midtjylland fik det hele til at køre teknisk, og vi endte med et e-learning kursus, der indeholdt lærende videoer, temaer, øvelser og små multiple choice tests undervejs. Kurset var obligatorisk, men alle kunne tage det i eget tempo”.

Ambitionerne vokser

Kurset blev en stor succes blandt de studerende, men først og fremmest satte det tanker i gang. Hvorfor ikke gå hele vejen og skabe en ny e-baseret undervisning, der på alle måder kombinerer teori og praksis? Hvorfor ikke skabe en læringsverden, hvor den studerende kan vælge at bruge dagen i det virtuelle laboratorium eller øve sine færdigheder på det virtuelle mikroskop? Måske spille wordfeud med fagudtryk i frokosten og senere gå på jagt efter specifikke celletyper i et fagligt game-play? Alt med det mål at træne den visuelle forståelse sammen med teorien. Mulighederne er uendelige – også når det gælder individualisering af indholdet, og Vibe Jelsbak har allerede sammen med sine kolleger kontaktet VIA University College’s Animation Workshop for at konkretisere idéerne. Målet er, at samme

Lektor Vibe Jelsbak fortæller om e-learning på Axlabs temadage i november

grundundervisning kan benyttes både på skole og i praktik.

Mød Vibe Jelsbak

På Axlabs temadage den 13. og 14. november kan du høre Vibe Jelsbak fortælle om de nye muligheder for at styrke fagligheden hos fremtidens bioanalytikere.